

ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อเรียกและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR
ของธนาคารออมสิน

Economic Factors Affecting Deposit Interest Rates and MLR Rates of
Government Savings Bank

ภิญญา รอดรักษา¹ และนงนภัส แก้วพลอย²

¹ นักศึกษาปริญญาโท หลักสูตรบริหารธุรกิจมหาบัณฑิต สาขาวิชาการเงิน มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (phinyadar1@gsb.or.th)

² อาจารย์ที่ปรึกษา สาขาวิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย (ajamyang@hotmail.com)

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออัตราดอกเบี้ยของธนาคารออมสิน ทั้งอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ โดยมีปัจจัยการทดสอบสมมติฐาน ได้แก่ อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยนโยบาย ค่าเงินบาท (อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อหนึ่งหน่วยดอลลาร์สหรัฐ) ดัชนีราคาผู้บริโภค และดัชนีการลงทุนภาคเอกชน โดยผู้ศึกษาได้ทำการรวบรวมข้อมูลเป็นรายเดือน จำนวน 60 เดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2555 ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2560 นำมาประมวลผลเพื่อหาความสัมพันธ์ในรูปแบบของสมการถดถอยเชิงซ้อน จำนวน 2 สมการ ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ ผลการศึกษาพบว่า ดัชนีราคาผู้บริโภค เป็นปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อเรียกของธนาคารออมสิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ส่วนอัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยนโยบาย และดัชนีการลงทุนภาคเอกชนนั้น ไม่มีความสัมพันธ์และไม่มีความสำคัญทางสถิติกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อเรียกของธนาคารออมสิน ในขณะที่อัตราเงินเฟ้อ และอัตราดอกเบี้ยนโยบาย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ของธนาคารออมสินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ส่วนดัชนีราคาผู้บริโภค และดัชนีการลงทุนภาคเอกชนไม่มีความสัมพันธ์และไม่มีความสำคัญทางสถิติกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ของธนาคารออมสิน

คำสำคัญ: อัตราดอกเบี้ยเงินฝาก, อัตราดอกเบี้ยเงินกู้, ปัจจัยทางเศรษฐกิจ, ธนาคารออมสิน

ABSTRACT

The objective of this Research was to study the factors that affect the interest rate of saving deposit and Minimum Lending Rate (MLR) of Government Savings Bank. The variables for the statistical Contains: Inflation (INF), Policy Rate (POL), Exchange Rate (BAHT), Consumer Price Index (CPI), and Private Investment Index (PII). These data used in the study were monthly secondary during December 2012 and November 2017. The data was processing to analyze by statistical program. In this independent study, we adjust the variables into Stationary; Result test found the factors affect to changes in interest rate of Savings of Government Savings Bank, the results being at a statistically significant level and with a reliability of 95 percent. This factors was Consumer Price Index variables was positive relationship, but variables of Inflation, Policy Rate and PII are no statistical significance and

no relationship. While, Inflation and Policy Rate variables were positive relationship with MLR of Government Savings Bank, the results being at a statistically significant level and with a reliability of 95 percent. But CPI and PII are no statistical significance and no relationship.

Keywords: Interest rate of saving deposit, Minimum Lending Rate, Economic factors, Government Savings Bank

1. บทนำ

“อัตราดอกเบี้ย”มีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจอย่างมาก เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยมีความเกี่ยวข้องกับประชาชนทุกภาคส่วน ตั้งแต่การใช้จ่ายใช้สอย การออม และการลงทุน โดยดอกเบี้ยสามารถเป็นได้ทั้งผลตอบแทนสำหรับเจ้าของเงินและเป็นต้นทุนทางการเงินสำหรับผู้ที่ยืมเงิน ทำให้การเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยส่งผลกระทบต่อเชิงตรงกันข้ามต่อบุคคล 2 กลุ่มนี้เสมอ (กนิศ สามารถ, 2559)

ดอกเบี้ยเงินฝาก เป็นผลตอบแทนที่ผู้ฝากเงินได้รับจากการนำเงินมาฝากไว้กับสถาบันการเงิน อัตราดอกเบี้ยเงินฝากมีหลายประเภท หลายอัตรา โดยทั่วไปขึ้นอยู่กับระยะเวลาการฝากเงินและเงื่อนไขการถอนเงิน การกำหนดอัตราดอกเบี้ยสามารถส่งผลกระทบต่อระดับการขยายตัวของเศรษฐกิจ กล่าวคือ เมื่อรัฐบาลกำหนดอัตราดอกเบี้ยต่ำ จะทำให้ประชาชนถือเงินในมือมาก เกิดการใช้จ่ายใช้สอยมาก ส่งผลให้เศรษฐกิจขยายตัว ขณะเดียวกันการที่ระบบเศรษฐกิจขยายตัวนั้น ประชาชนใช้จ่ายใช้สอยมาก รายได้มาก จะส่งผลต่อการเกิดเงินเฟ้อในเวลาต่อมา และเมื่อเกิดภาวะเงินเฟ้อ รัฐบาลต้องขยับขึ้นโดยการทำให้อัตราดอกเบี้ยในอนาคตปรับสูงขึ้น กล่าวคือ รัฐบาลจะกำหนดอัตราดอกเบี้ยให้สูงขึ้นเพื่อจูงใจให้ประชาชนนำเงินมาฝาก ประชาชนจะได้ถือเงินน้อยลง มีการใช้จ่ายใช้สอยลดลง ทำให้เงินเฟ้อลดลงในที่สุด ซึ่งทำให้อัตราดอกเบี้ยไม่สามารถคงที่ได้อย่างต่อเนื่อง (จิราภรณ์ ขาวงษ์, 2544)

ดอกเบี้ยเงินกู้ เป็นผลตอบแทนที่ผู้ให้กู้เรียกเก็บจากผู้ขอกู้ อัตราดอกเบี้ยเงินกู้มีหลายประเภท หลายอัตรา เช่นเดียวกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝาก แต่โดยทั่วไปอัตราดอกเบี้ยเงินกู้จะขึ้นอยู่กับประเภทของเงินกู้หรือสินเชื่อ โดยในปี พ.ศ. 2560 ประเทศไทยต้องเผชิญกับสถานการณ์น้ำท่วม ซึ่งส่งผลกระทบต่อภาคอุตสาหกรรม โดยเฉพาะอย่างยิ่งอุตสาหกรรมยานยนต์ ชิ้นส่วนอิเล็กทรอนิกส์ อุปกรณ์ต่อพ่วงคอมพิวเตอร์ รวมทั้งภาคการเกษตรและยังกระทบต่อเศรษฐกิจไทยในวงกว้าง ทำให้การใช้จ่ายภายในประเทศชะลอตัวลง โดยเฉพาะในพื้นที่ที่เกิดอุทกภัย เนื่องจากการปิดตัวของกิจการและโรงงานต่างๆ รวมทั้งภาคการเกษตรที่ไม่มีผลผลิตออกมาจำหน่าย ธนาคารของรัฐหลายแห่งต่างมีมาตรการเพื่อช่วยเหลือกลุ่มลูกค้าและประชาชนที่อยู่ในพื้นที่ประสบอุทกภัย ทั้งลดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้เดิม ให้กู้เพิ่มโดยไม่คิดดอกเบี้ย ซึ่งเหล่านี้ย่อมเป็นหนึ่งในปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยของธนาคารออมสินด้วย ในฐานะที่เป็นแหล่งเงินทุนสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (ธนาคารแห่งประเทศไทย, 2560)

“ธนาคารออมสิน” เป็นหน่วยงานรัฐวิสาหกิจที่อยู่ในรูปของสถาบันการเงินที่มีรัฐบาลเป็นประกัน และอยู่ภายใต้การกำกับดูแลของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ กระทรวงการคลัง มีวัตถุประสงค์หลักในการดำเนินงาน เพื่อส่งเสริมการออมและสร้างวินัยทางการเงิน สนับสนุนการลงทุน ส่งเสริมเศรษฐกิจฐานราก นอกจากนี้ธนาคารออมสินยังเป็นแหล่งเงินทุนสนับสนุนการดำเนินงานของภาครัฐ รัฐวิสาหกิจ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม รวมทั้งมีการให้บริการทางการเงินที่หลากหลาย ซึ่งปัจจุบันธนาคารมีผลิตภัณฑ์ทางการเงินที่ได้ให้บริการทั้งด้านเงินฝากและสินเชื่อเพิ่มมากขึ้น ทั้งนี้เพื่อให้ครอบคลุม ตอบสนองทุกความต้องการของประชาชน ทำให้ธนาคารออม

สินเข้ามามีบทบาทมากขึ้นในการให้บริการด้านการลงทุน เช่นเดียวกับธนาคารพาณิชย์อื่น ซึ่งนับว่าเป็นส่วนสำคัญในการพัฒนาและขับเคลื่อนระบบเศรษฐกิจของประเทศ (ธนาคารออมสิน, 2561)

ด้วยเหตุนี้ จึงจำเป็นต้องทำการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออัตราดอกเบี้ยของธนาคารออมสิน เนื่องจากอัตราดอกเบี้ยของธนาคารออมสินจะมีผลต่อการตัดสินใจเลือกลงทุนโดยการนำเงินมาฝากกับธนาคาร และการขอสนับสนุนวงเงินสินเชื่อได้ และเป็นส่วนสำคัญต่อการขับเคลื่อนเศรษฐกิจในด้านต่างๆ เมื่อทราบว่าปัจจัยใดบ้างที่ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยของธนาคาร ธนาคารสามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลในการวางแผน กำหนดนโยบายทางการเงิน เพื่อให้บริการลูกค้าต่อไป ขณะเดียวกันผู้มีเงินออม กลุ่มผู้ค้าผู้ลงทุน และประชาชนทั่วไป ก็สามารถนำข้อมูลที่ได้จากการศึกษาไปใช้ประกอบการตัดสินใจเลือกลงทุนตามความต้องการ ควบคู่ไปกับปัจจัยทางด้านอื่นๆ ต่อไปได้

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อเรียก และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ของธนาคารออมสิน

3. การดำเนินการวิจัย

กลุ่มตัวอย่าง

การศึกษานี้ เป็นการศึกษาถึงปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อเรียกและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ของธนาคารออมสิน และวิเคราะห์ถึงความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับอัตราดอกเบี้ย โดยใช้ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) แบบอนุกรมเวลารายเดือน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษา คือ ข้อมูลอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทเพื่อเรียกสำหรับผู้ฝากทั่วไป และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำประเภท MLR ของธนาคารออมสิน ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2555 ถึง เดือนพฤศจิกายน พ.ศ. 2560 รวมระยะเวลา 60 เดือนมาเป็นข้อมูลในการศึกษาหาทิศทาง การเปลี่ยนแปลงของอัตราดอกเบี้ยของธนาคารออมสิน ซึ่งในการศึกษาจะใช้ข้อมูลรายเดือนในทุกตัวแปร รวมทั้งสิ้น 60 ชุดข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ข้อมูลที่ใช้ในการศึกษานี้ เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ประเภทอนุกรมเวลา (Time Series) รายเดือน ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ. 2555 ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2560 รวมเป็นระยะเวลา 60 เดือน ซึ่งข้อมูลได้เก็บรวบรวมจากแหล่งข้อมูลต่างๆ ประกอบด้วย

- อัตราเงินเฟ้อ นำข้อมูลมาจาก เว็บไซต์ Tradingeconomics.com
- อัตราดอกเบี้ยนโยบาย, ค่าเงินบาท และดัชนีการลงทุนภาคเอกชน นำข้อมูลมาจากธนาคารแห่งประเทศไทย (<https://www.bot.or.th>)
- ดัชนีราคาผู้บริโภค นำข้อมูลมาจากกระทรวงพาณิชย์ (<http://www.moc.go.th>)
- อัตราดอกเบี้ยของธนาคารออมสิน นำข้อมูลมาจากธนาคารออมสินและธนาคารแห่งประเทศไทย

การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาครั้งนี้ ผู้ศึกษาได้นำข้อมูลมาวิเคราะห์ในรูปแบบสมการถดถอยเชิงซ้อน คำนวณหาค่าสัมประสิทธิ์และค่าความน่าจะเป็น โดยการนำโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติมาช่วยในการประมวลผล แบ่งออกเป็น 7 ขั้นตอน เพื่อหาปัจจัยที่เป็นตัวแปรต้นที่มีผลต่อตัวแปรตาม ดังนี้

ขั้นที่ 1 ทดสอบความนิ่งของข้อมูล (Unit root test) และวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรตามและตัวแปรอิสระ โดยหาค่าเฉลี่ย (Mean) ค่ามัธยฐาน (Median) ค่าสูงสุด (Maximum) ค่าต่ำสุด (Minimum) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

ขั้นที่ 2 ตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) โดยพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์

ขั้นที่ 3 สร้างสมการถดถอยเชิงซ้อน ตามสมการดังนี้

$$Y = a + b_1X_1 + b_2X_2 + \dots + b_nX_n + e$$

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบและสรุปปัญหาความแปรปรวนไม่คงที่ของความคลาดเคลื่อน (Heteroskedasticity) ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบและสรุปปัญหาความสัมพันธ์กันเองของความคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05

ทั้งนี้ หากพบปัญหาเรื่องความแปรปรวนไม่คงที่ของความคลาดเคลื่อน (Heteroskedasticity) และความสัมพันธ์กันเองของตัวแปร (Autocorrelation) จะแก้ปัญหาโดยใช้แนวคิดของ HAC Newey-West

ขั้นที่ 6 ทดสอบสมมติฐานของค่าสัมประสิทธิ์ค่าคงที่ในสมการถดถอย

ขั้นที่ 7 เขียนรายงานผลของสมการถดถอยในรูปแบบสมการ

4. ผลการวิจัย

ขั้นที่ 1 ผลจากการวิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม ดังนี้

ตารางที่ 1: วิเคราะห์ค่าสถิติเชิงพรรณนาของตัวแปรอิสระและตัวแปรตาม

	INF	POL	BAHT	CPI	PII	SAV	MLR
Mean	0.879667	1.858333	33.30717	100.1410	125.0818	0.556500	6.740000
Median	0.810000	1.500000	33.04700	100.3200	124.6950	0.500000	6.700000
Maximum	3.630000	2.750000	36.16150	101.5100	132.8600	0.750000	7.000000
Minimum	-1.270000	1.500000	29.07650	98.09000	121.6800	0.500000	6.500000
Std. Dev.	1.335363	0.439970	1.864602	0.832647	2.154695	0.101611	0.196365

ที่มา : จากการคำนวณ

อัตราเงินเฟ้อ (INF) : อัตราเงินเฟ้อโดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 0.879667 ค่ามัธยฐานเท่ากับร้อยละ 0.810000 ค่าสูงสุดเท่ากับร้อยละ 3.630000 ค่าต่ำสุดเท่ากับร้อยละ -1.270000 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.335363

อัตราดอกเบี้ยนโยบาย (POL) : อัตราดอกเบี้ยนโยบายโดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 1.858333 ค่ามัธยฐานเท่ากับร้อยละ 1.500000 ค่าสูงสุดเท่ากับร้อยละ 2.750000 ค่าต่ำสุดเท่ากับร้อยละ 1.500000 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.439970

อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐอเมริกา (BAHT) : อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐโดยเฉลี่ยเท่ากับ 33.30717 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ค่ามัธยฐานเท่ากับ 33.04700 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ค่าสูงสุดเท่ากับ 36.16150 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ค่าต่ำสุดเท่ากับ 29.07650 บาทต่อดอลลาร์สหรัฐ และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 1.864602

ดัชนีราคาผู้บริโภค (CPI) : ดัชนีราคาผู้บริโภคโดยเฉลี่ยเท่ากับ 100.1410 ค่ามัธยฐานเท่ากับ 100.3200 ค่าสูงสุดเท่ากับ 101.5100 ค่าต่ำสุดเท่ากับ 98.09000 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.832647

ดัชนีการลงทุนภาคเอกชน (PII) : ดัชนีการลงทุนภาคเอกชนโดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 125.0818 ค่ามัธยฐานเท่ากับร้อยละ 124.6950 ค่าสูงสุดเท่ากับร้อยละ 132.8600 ค่าต่ำสุดเท่ากับร้อยละ 121.6800 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 2.154695

อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทเพื่อเรียกของธนาคารออมสิน (SAV) : อัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทเพื่อเรียกของธนาคารออมสินโดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 0.556500 ค่ามัธยฐานเท่ากับร้อยละ 0.500000 ค่าสูงสุดเท่ากับร้อยละ 0.750000 ค่าต่ำสุดเท่ากับร้อยละ 0.500000 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.101611

อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำประเภทเงินกู้ที่มีระยะเวลาของธนาคารออมสิน (MLR) : อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขั้นต่ำประเภทเงินกู้ที่มีระยะเวลาของธนาคารออมสินโดยเฉลี่ยเท่ากับร้อยละ 6.740000 ค่ามัธยฐานเท่ากับร้อยละ 6.700000 ค่าสูงสุดเท่ากับร้อยละ 7.000000 ค่าต่ำสุดเท่ากับร้อยละ 6.500000 และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.196365

ขั้นที่ 2 ผลจากการตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรอิสระ

ตารางที่ 2: ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระ

	INF	POL	BAHT	CPI	PII	SAV	MLR
INF	1.000000	0.781068	-0.739103	-0.197908	0.282427	0.643080	0.564240
POL	0.781068	1.000000	-0.894292	-0.602572	0.378282	0.882511	0.890178
BAHT	-0.739103	-0.894292	1.000000	0.405033	-0.280043	-0.752491	-0.789215
CPI	-0.197908	-0.602572	0.405033	1.000000	-0.659522	-0.753819	-0.526275
PII	0.282427	0.378282	-0.280043	-0.659522	1.000000	0.455218	0.202890
SAV	0.643080	0.882511	-0.752491	-0.753819	0.455218	1.000000	0.708958
MLR	0.564240	0.890178	-0.789215	-0.526275	0.202890	0.708958	1.000000

ที่มา : จากการคำนวณ

จากตารางที่ 2 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งหมด ผลจากการตรวจสอบพบว่า ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์มีค่าอยู่ในช่วง -0.80 ถึง +0.80 จึงไม่เกิดปัญหา Multicollinearity ยกเว้นค่าสัมประสิทธิ์

สหสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรอิสระอัตราดอกเบี้ยนโยบายและอัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ มีค่าอยู่ในช่วง -0.80 ถึง -1.00 จึงเกิดปัญหา Multicollinearity ระหว่างตัวแปรอิสระทั้งสองตัวแปร

ดังนั้น จึงพิจารณาแก้ไขปัญหา โดยการเลือกตัดตัวแปรอิสระ 1 ตัวออกจากแบบจำลองสมการถดถอย คือ ตัวแปร BAHT เนื่องจากเป็นตัวแปรอิสระที่มีค่าสหสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (SAV และ MLR) น้อยกว่าตัวแปร POL (ค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง BAHT กับ SAV เท่ากับ -0.752491 ขณะที่ ค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง POL กับ SAV เท่ากับ 0.882511 และค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง BAHT กับ MLR เท่ากับ -0.789215 ขณะที่ค่าสหสัมพันธ์ระหว่าง POL กับ MLR เท่ากับ 0.890178) ดังนั้น ตัวแปรอิสระที่อยู่ในสมการถดถอย คือตัวแปร INF, POL, CPI และ PII

ขั้นที่ 3 สร้างสมการถดถอยเชิงซ้อน หลังจากการตรวจสอบปัญหาความสัมพันธ์เชิงเส้นระหว่างตัวแปรอิสระ (Multicollinearity) ตามสมการดังนี้

$$SAV = a + b_1 INF + b_2 POL + b_3 CPI + b_4 PII + e$$

$$MLR = a + b_1 INF + b_2 POL + b_3 CPI + b_4 PII + e$$

ขั้นที่ 4 ตรวจสอบและสรุปปัญหาความแปรปรวนไม่คงที่ของความคลาดเคลื่อน (Heteroskedasticity)

1. การตั้งสมมติฐานหลักและสมมติฐานรอง

สมมติฐานหลัก (H_0) : ความคลาดเคลื่อนมีความแปรปรวนคงที่ (ไม่มีปัญหา Heteroskedasticity)

สมมติฐานรอง (H_1) : ความคลาดเคลื่อนมีความแปรปรวนไม่คงที่ (มีปัญหา Heteroskedasticity)

2. กำหนดระดับนัยสำคัญในการทดสอบสมมติฐานเท่ากับ 0.05

3. สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน จากการประมวลผลของสมการถดถอย พบว่าค่า Prob. มีค่าเท่ากับ 0.0000 และ 0.0002 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้น จึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง คือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) สรุปได้ว่า **พบปัญหาเรื่อง Heteroskedasticity**

ขั้นที่ 5 ตรวจสอบและสรุปปัญหาความสัมพันธ์กันเองของความคลาดเคลื่อน (Autocorrelation)

1. การตั้งสมมติฐานหลักและสมมติฐานรอง

สมมติฐานหลัก (H_0) : ความคลาดเคลื่อนไม่มีความสัมพันธ์กันเอง (ไม่มีปัญหา Autocorrelation)

สมมติฐานรอง (H_1) : ความคลาดเคลื่อนมีความสัมพันธ์กันเอง (มีปัญหา Autocorrelation)

2. กำหนดระดับนัยสำคัญในการทดสอบสมมติฐานเท่ากับ 0.05

3. สรุปผลการทดสอบสมมติฐาน จากการประมวลผลของสมการถดถอยพบว่าค่า Prob. มีค่าเท่ากับ 0.0000 และ 0.0003 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นจึงปฏิเสธสมมติฐานหลัก (H_0) กล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ยอมรับสมมติฐานรอง (H_1) สรุปได้ว่า **พบปัญหาเรื่อง Autocorrelation**

จากการตรวจสอบปัญหา พบว่าผลของสมการถดถอยมีปัญหาความแปรปรวนไม่คงที่ของความคลาดเคลื่อน (Heteroskedasticity) และมีปัญหาความสัมพันธ์กันเองของความคลาดเคลื่อน (Autocorrelation) ดังนั้นจึงต้องปรับแก้

ผลของสมการถดถอยก่อนนำไปใช้ โดยใช้แนวคิดของ HAC Newey-West ผลการปรับแก้ตามตารางที่ 3 และ ตารางที่ 4 ดังนี้

ตารางที่ 3 : ผลการวิเคราะห์ของแบบจำลองปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากประเภทเพื่อเรียกของธนาคารออมสิน เมื่อแก้ปัญหาโดยใช้แนวคิดของ HAC Newey-West

Variable	Coefficient	t-Statistic	Prob.
C	7.854749	2.854077	0.0061
INF	0.019884	1.650333	0.1046
POL	0.091679	1.937527	0.0578
CPI	-0.067037	-3.129251	0.0028
PII	-0.006180	-1.104655	0.2741
Adjusted R-squared	0.863566		
F-statistic	94.36067		

ที่มา : จากการคำนวณ

ตารางที่ 4 : ผลการวิเคราะห์ของแบบจำลองปัจจัยที่มีผลกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ขึ้นต่ำประเภท MLR ของธนาคารออมสิน เมื่อแก้ปัญหาโดยใช้แนวคิดของ HAC Newey-West

Variable	Coefficient	t-Statistic	Prob.
C	3.382460	0.807449	0.4229
INF	-0.064409	-3.571953	0.0007
POL	0.603480	7.498898	0.0000
CPI	0.033331	0.931513	0.3557
PII	-0.008355	-1.263984	0.2116
Adjusted R-squared	0.853595		
F-statistic	86.99797		

ที่มา : จากการคำนวณ

5. การอภิปรายผล

วัตถุประสงค์ของการศึกษานี้ เพื่อทำการศึกษปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออัตราดอกเบี้ยของธนาคารออมสิน ทั้งอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อเรียก และอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ตั้งแต่เดือนธันวาคม พ.ศ.2555 ถึงเดือนพฤศจิกายน พ.ศ.2560 โดยตั้งสมมติฐานการศึกษาว่า อัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยนโยบาย อัตราแลกเปลี่ยนบาทต่อดอลลาร์สหรัฐ ดัชนีราคาผู้บริโภค และดัชนีการลงทุนภาคเอกชน มีอย่างน้อย 1 ปัจจัยที่มีผลต่ออัตราดอกเบี้ยของธนาคารออมสิน

จากผลการศึกษาพบว่า ดัชนีราคาผู้บริโภค มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อเรียกของธนาคารออมสิน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดเกี่ยวกับดัชนีราคาผู้บริโภคที่พัฒนา

มาจากแนวคิดของดัชนีค่าครองชีพ ซึ่งวัดค่าใช้จ่ายในการบริโภคของผู้บริโภคในเดือนหนึ่งๆ โดยดัชนีราคาผู้บริโภคเป็นตัวประมาณค่าดัชนีค่าครองชีพในเรื่องของค่าใช้จ่ายในการบริโภค ซึ่งหากค่าใช้จ่ายในการบริโภคสูง ย่อมส่งผลให้อัตราดอกเบี้ยเงินฝากสูงขึ้นด้วย เพราะการที่ประชาชนมีรายจ่ายสูงขึ้น ทำให้เกิดภาวะเงินเฟ้อ รัฐบาลจึงเพิ่มอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อจูงใจให้คนนำเงินมาฝากธนาคาร คนจะได้เอาเงินไปซื้อของน้อยลง นอกจากนี้ผลการศึกษา ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ วรรณิการ์ จะกอ (2555) ซึ่งได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

อัตราเงินเฟ้อและอัตราดอกเบี้ยนโยบายมีผลต่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ของธนาคารออมสินและมีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดอัตราดอกเบี้ยนโยบายซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยที่ธนาคารแห่งประเทศไทยใช้ในการดำเนินนโยบายการเงินภายใต้กรอบเป้าหมายอัตราเงินเฟ้อ ซึ่งเป็นอัตราดอกเบี้ยซึ่งนำที่ส่งสัญญาณให้แก่สถาบันการเงินว่าทิศทางอัตราดอกเบี้ยควรจะเป็นเช่นไร โดยการเพิ่มขึ้นหรือลดลงของอัตราดอกเบี้ยนโยบาย จะมีผลโดยตรงต่อการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารด้วย นอกจากนี้ผลการศึกษา ยังสอดคล้องกับแนวคิดเกี่ยวกับภาวะเงินเฟ้อ ซึ่งการเกิดภาวะเงินเฟ้อ ธนาคารผู้ให้กู้จะคิดอัตราดอกเบี้ยกับผู้กู้โดยมีการบวกค่าความเสี่ยงเพิ่มขึ้น เพื่อเป็นการชดเชยค่าของเงินในอนาคตที่อาจลดลง ทั้งนี้ผลการศึกษา ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของธนาคาร กิตติวัฒน์เกียรติ และ กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ (2556) ศึกษาเรื่องนโยบายเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยในประเทศไทย รวมถึงสอดคล้องกับงานวิจัยของรัตนธร ดิปีนตา และอังศุธร ศรีสุทธิสอาด (2559) ที่ได้ศึกษาเรื่องปัจจัยที่มีผลต่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้รายย่อยขั้นดี (MRR) ของธนาคารออมสินอีกด้วย

ส่วนปัจจัยอัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยนโยบาย และดัชนีการลงทุนภาคเอกชน ไม่มีความสัมพันธ์และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อเรียกของธนาคารออมสิน ขณะที่ดัชนีราคาผู้บริโภค และดัชนีการลงทุนภาคเอกชน ไม่มีความสัมพันธ์และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ของธนาคารออมสิน

6. บทสรุปและข้อเสนอแนะ

การศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อเรียกและอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ของธนาคารออมสิน ด้วยวิธีการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงซ้อน โดยการนำโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติมาช่วยในการประมวลผล ผลจากการศึกษาครั้งนี้ จะเห็นได้ว่า ดัชนีราคาผู้บริโภค มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อเรียกของธนาคารออมสินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ส่วนอัตราเงินเฟ้อ อัตราดอกเบี้ยนโยบาย และดัชนีการลงทุนภาคเอกชนนั้น ไม่มีความสัมพันธ์และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับอัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อเรียกของธนาคารออมสิน

ในขณะที่อัตราเงินเฟ้อ และอัตราดอกเบี้ยนโยบาย มีความสัมพันธ์ในทิศทางเดียวกันกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ของธนาคารออมสินอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ณ ระดับความเชื่อมั่น 95% ส่วนดัชนีราคาผู้บริโภค และดัชนีการลงทุนภาคเอกชน ไม่มีความสัมพันธ์และไม่มีนัยสำคัญทางสถิติกับอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ของธนาคารออมสิน สามารถสรุปผลได้ ดังนี้

ตารางที่ 5 : สรุปค่าสัมประสิทธิ์ของตัวแปรอิสระที่มีผลกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยของธนาคารออมสิน โดยเปรียบเทียบทั้งสองสมการ

สมการถดถอย SAV			สมการถดถอย MLR		
ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์	สมมติฐาน	ปัจจัย	ค่าสัมประสิทธิ์	สมมติฐาน
INF	0.019884	×	INF	-0.064409**	✓
POL	0.091679	×	POL	0.603480**	✓
CPI	-0.067037**	✓	CPI	0.033331	×
PII	-0.006180	×	PII	-0.008355	×

ข้อเสนอแนะ

จากการศึกษาครั้งนี้ พบว่าปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลต่ออัตราดอกเบี้ยเงินฝากเพื่อเรียก คือ ดัชนีราคาผู้บริโภค ส่วนอัตราเงินเฟ้อ และอัตราดอกเบี้ยนโยบาย เป็นปัจจัยที่มีผลต่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้ MLR ของธนาคารออมสิน โดยปัจจัยที่กล่าวมา ล้วนมีความสำคัญต่อระบบเศรษฐกิจของประเทศทั้งสิ้น หากคาดการณ์ว่าดัชนีราคาผู้บริโภคเพิ่มขึ้น เกิดอัตราเงินเฟ้อสูง ย่อมส่งผลต่อการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินฝากของธนาคารเช่นกัน ขณะเดียวกันอัตราเงินเฟ้อ และอัตราดอกเบี้ยนโยบายก็ส่งผลต่อการกำหนดอัตราดอกเบี้ยเงินกู้ของธนาคารด้วยเช่นกัน ดังนั้นผู้บริหารของธนาคารจึงควรนำข้อมูล รวมทั้งผลจากการศึกษาไปใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์ ประกอบการตัดสินใจ เพื่อวางแผนบริหารจัดการเรื่องอัตราดอกเบี้ยที่เกี่ยวข้องของธนาคารต่อไป แต่การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษาปัจจัยทางเศรษฐกิจเพียง 5 ปัจจัย ดังนั้น ธนาคาร รวมถึงนักลงทุน และผู้ที่สนใจควรทำการศึกษาข้อมูลอื่นๆ เพิ่มเติม เพื่อให้มีข้อมูลอ้างอิงประกอบการตัดสินใจมากขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษารoundต่อไป

1. ผู้ศึกษาอาจเพิ่มเติมจำนวนกลุ่มตัวอย่างให้มากขึ้น โดยการขยายระยะเวลาการเก็บข้อมูล เช่น 10-15 ปี เนื่องจากจำนวนข้อมูลมีผลต่อการประมวลผล ทั้งนี้เพื่อเพิ่มความน่าเชื่อถือ และลดความคลาดเคลื่อนของข้อมูลในการทดสอบมากยิ่งขึ้น
2. เนื่องจากการศึกษาครั้งนี้ได้มีการเก็บรวบรวมข้อมูลปัจจัยที่ใช้ศึกษาเพียง 5 ปัจจัยซึ่งอาจไม่สามารถสะท้อนผลกระทบที่มีต่ออัตราดอกเบี้ยของธนาคารออมสินได้มากนัก ในการศึกษาครั้งต่อไปควรทำการศึกษาปัจจัยอื่นๆ เช่น อัตราดอกเบี้ยเงินให้กู้ยืมระหว่างธนาคาร อัตราการเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินในระบบเศรษฐกิจ เป็นต้น

กิตติกรรมประกาศ

การศึกษาค้นคว้าอิสระนี้ สำเร็จได้ด้วยความกรุณาจาก อาจารย์ ดร.นงนภัส แก้วพลอย อาจารย์ที่ปรึกษาการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ได้ให้ความกรุณาแนะนำ ตรวจสอบและแก้ไขเนื้อหา ตลอดจนให้กำลังใจในการทำการศึกษา ค้นคว้าอิสระจนสำเร็จ ได้อย่างสมบูรณ์ ผู้ศึกษารู้สึกซาบซึ้งในความกรุณา และขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ขอขอบพระคุณคณะกรรมการสอบการศึกษาค้นคว้าอิสระ ที่ให้คำแนะนำในการแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ จนทำให้การศึกษาค้นคว้าด้วยตัวเองฉบับนี้มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กนิศ สามารถ .(2559). “เอกสารประกอบการพิจารณา เรื่อง ผลกระทบการกำหนดอัตราดอกเบี้ยนโยบายต่อระบบเศรษฐกิจ”. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <http://www.senate.go.th>
- กรรณิการ์ จะกอ. (2555). “ปัจจัยทางเศรษฐกิจที่มีผลกระทบต่อ การเปลี่ยนแปลงปริมาณเงินฝากของธนาคารพาณิชย์ที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย.” วิทยาลัยราชพฤกษ์.
- จิราภรณ์ ขาวงษ์ .(2544). “เศรษฐศาสตร์มหภาค ทฤษฎีและนโยบาย”. กรุงเทพมหานคร : เพียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- ธนาคาร กิตติวัฒน์เกียรติ และ กิตติพันธ์ คงสวัสดิ์เกียรติ. (2556). “นโยบายเศรษฐกิจที่ส่งผลกระทบต่ออัตราดอกเบี้ยในประเทศไทย.” บริหารธุรกิจมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยรังสิต.
- ธนาคารแห่งประเทศไทย .(2560). “เงินเฟ้อ” [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก http://www2.bot.or.th/financialliteracy/exchangerate/01_01_contentdownload_inflation.pdf
- ธนาคารออมสิน. (2561). “105 ปี ธนาคารออมสิน มากกว่าการธนาคาร...ธนาคารเพื่อสังคม”. [ออนไลน์]. เข้าถึงได้จาก <https://www.gsb.or.th/about-us/history-bank.aspx>
- รัตนธร ดีปิ่นตา และ อังศุธร ศรีสุทธีสอาด. (2560). “ปัจจัยที่มีผลต่ออัตราดอกเบี้ยเงินกู้รายย่อยชั้นดี (MRR) ของธนาคารออมสิน.” บัณฑิตวิทยาลัย กลุ่มวิชาการเงิน คณะบริหารธุรกิจ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย.